

ទស្សនវិទូ អង់ទីស្តែន

Antisthène

អង់ទីស្តែន ជាអ្នករស់នៅទីក្រុងអាតែន តែមិនមែនជាជនជាតិក្រិកទេ។ ដើមឡើយ, លោកធ្វើជាកូនសិស្សរបស់វ៉ាក្លីន ។ Georgias ដែលលោកបានហាត់យកគំរូវ៉ាក្លីនក្នុងការសន្ទនារបស់លោកហើយនិងក្នុងសៀវភៅរបស់លោកដែលមានចំណងជើងថា: La vérité និង Le protreptique. ក្រោយមកលោកបានមក តាំងស្នាក់នៅហើយទាញយកផលចំណេញយ៉ាងច្រើនពីការបង្រៀនរបស់ស្នាក់នៅដោយលោកបានបង្ហាញយុវជនអោយមកសិក្សារៀនសូត្រពីស្នាក់នៅ។ លោករស់នៅឯ Pirée, តែរាល់ថ្ងៃត្រូវតែចាកចេញមករៀនសូត្រនឹងស្នាក់នៅដោយត្រូវធ្វើដំណើរក្នុងចង្កាយជាង៧គីឡូម៉ែត្រ។ លោកបានធ្វើត្រាបតាមការអត់ធ្មត់និងស្ងៀមស្ងៀមរបស់ស្នាក់នៅហើយបានក្លាយជាប្រធានិក្រុមអ្នកទូទៅនិយមមុនគេបង្អស់។ ថ្ងៃមួយមានយុវជនម្នាក់បានសួរទៅកាន់លោកថា៖ នារីណាដែលលោកគប្បីរៀបការជាមួយ? លោកក៏ឆ្លើយទៅថា៖ បើនាងរូបស្អាតនាងនឹងមិនស្ម័គ្រស្មោះនឹងឯងទេ ហើយបើនាង រូបអាក្រក់ នាងនឹងធ្វើអោយឯងមិនសប្បាយចិត្ត។ ថ្ងៃមួយទៀតពេលកំពុងរៀនសូត្រពីអាថ៌កំបាំងក្នុងជំនឿ ORPHISME (អប្សិយជំនឿម្យ៉ាងក្នុងសម័យក្រិកបុរាណ) លោកបានឮគ្រូបង្ហាត់មានដឹកថា៖ អ្នកកាន់ជំនឿនឹងបានទទួលរង្វាន់គួរជាទីគាប់ចិត្តនៅក្នុងឋាននរក។ ស្រាប់តែលោកសួរទៅថា៖ ចុះហេតុម៉េចបានជាលោកគ្រូមិនប្រញាប់ស្លាប់ទៅឋាននរកទៅ? គេបានសួរសំណួរមួយទៅកាន់អង់ទីស្តែនថា៖ តើមានវិជ្ជាណាដែលមានប្រយោជន៍ជាងគេ? លោកឆ្លើយតបថា៖ គឺវិជ្ជាណាដែលអនុញ្ញាតិមិនអោយភ្លេចអ្វីដែលគេបានរៀនចេះចាំ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាទ្រឹស្តីប្រយោគសំខាន់ៗរបស់លោក៖ គុណធម៌គឺអាចបង្រៀនបាន។ មនុស្សទាំងឡាយណាថ្លៃថ្នូរគឺមានគុណធម៌។ គុណធម៌មានលក្ខណៈគ្រាន់និងផ្តល់សុភមង្គលបានដោយមិនចាំបាច់ត្រូវការអ្វីផ្សេងទៀតក្រៅពីអនុភាពរបស់ស្នាក់នៅ។ គុណធម៌មិនមែនស្ថិតនៅក្នុងសំដីប្រជំនឿទេ, វាស្ថិតនៅក្នុងទង្វើ។ អង់ទីស្តែនបានទទួលមរណៈភាពដោយរោគព្យាបាល។ Diogène បានទៅមើលលោកម្តងកាលនោះ។